

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

Вимоги спеціальності 124 Системний аналіз, ступеня “магістр” передбачають прийом на навчання абітурієнтів з дипломами бакалавра, спеціаліста, магістра.

Програма вступних фахових випробувань Факультету соціально-психологічних наук та управління Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова на спеціальність 124 Системний аналіз, ступеня “магістр” розроблена у відповідності до вимог Галузевих стандартів вищої освіти зазначеної спеціальності і побудована таким чином, щоб в ній був сконцентрований необхідний об’єм наукової інформації, якою повинен володіти абітурієнт при складанні вступного фахового випробування.

Для успішного проходження випробування необхідно володіти науковим категоріальним апаратом, тією понятійною базою, які складають теоретичний фундамент і розкривають зміст і сутність управлінських проблем.

Блок питань, що розглядають проблеми інформаційних технологій і операційні системи, спирається на навички абстрактного і аналітичного мислення, знання основ інформаційних процесів, визначення властивостей і видів інформації, що створюється і використовується в управлінському циклі, а також спирається на знання з техніко-технологічних основ збирання, переробки, зберігання і використання інформації.

Блок питань, що відноситься до прийняття управлінських рішень, як основи застосування інформаційних технологій, спирається на знання базових засад процесу прийняття управлінського рішення, як основного процесу у менеджменті.

Блок питань з теорії організації вимагає від абітурієнта чіткого володіння термінологією, понятійним апаратом організаційної системи, організаційних процесів на основі знання щодо основ створення та функціонування певного організаційного утворення, як середовища процесів консолідації інформації та забезпечення цього середовища сучасними технологіями.

При підготовці до вступного фахового випробування абітурієнту не слід обмежуватися одним підручником або одним навчальним посібником. В кінці програми буде запропонований список літератури, яку можна використовувати при підготовці до вступного фахового випробування.

Програма включає зміст завдань, список рекомендованої літератури, тестові завдання, систему оцінювання знань, умінь та навичок студентів за 200-бальною шкалою.

**2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ АБІТУРІЄНТА НА
ВСТУПНОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ
(ТІЛЬКИ ДЛЯ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ)**

<i>За шкалою університету</i>	<i>Визначення</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>	
			<i>Національна шкала оцінювання</i>
<i>0-99 бали</i>	<i>Низький</i>	Абітурієнтом засвоєно менше половини необхідних знань. Не володіє категоріальним апаратом, відсутні уявлення про загальну структуру управління та адміністративного менеджменту зокрема.	Незадовільно
<i>100-139 балів</i>	<i>Задовільний</i>	Абітурієнт засвоїв більше ніж половину знань з програми фахового вступного випробування. Володіє категоріальним апаратом, має загальні уявлення про структуру управління та адміністративного менеджменту, нормативно-правові засади регулювання.	Задовільно
<i>140-169 балів</i>	<i>Достатній</i>	Абітурієнтом засвоєно більше 75% з програми фахового вступного випробування. Добре обізнаний у теоретичному матеріалі, володіє категоріальним та пояснювальним апаратом програмних дисциплін, має навички розв'язання типових та нескладних проблемних ситуацій.	Добре
<i>170-200 балів</i>	<i>Високий</i>	Абітурієнтом засвоєно більше 90% матеріалу програми фахового вступного випробування. Обізнаний у теоретичному матеріалі, володіє законами, категоріями та пояснювальним апаратом програмних дисциплін, нормативно-правовою базою, здатний до оригінального творчого мислення, критично оцінити положення теорії та практики.	Відмінно

Зарахування абітурієнтів відбувається на підставі результатів тестового випробування. Тестове завдання містить 50 питань, які систематизовано за розділами: «Основи інформаційних технологій та операційні системи», «Теорія прийняття рішень», «Теорія організації». Максимальна кількість балів – 200, відповідно, вірна відповідь на питання оцінюється в 4 бали. Вступний рейтинг визначається сумою балів, отриманих за результатами вступного тестування.

Якщо абітурієнт під час вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0-99 балів, то дана кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до НПУ імені М. П. Драгоманова.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали (оцінки) вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто приймав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СПІВБЕСІДИ

Фахова комісія аналізує результати співбесіди методом експертної оцінки й колегіально приймає рішення: про «рекомендовано до зарахування» або «не рекомендовано до зарахування», з урахуванням співбесіди з мови (української, російської).

4. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

4.1. ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ОПЕРАЦІЙНІ СИСТЕМИ

Інформація в сучасному світі

Поняття інформації. Інформація й повідомлення. Інформація й інформаційні процеси. Носії інформації й способи передачі інформації. Види інформації. Інформація й шум, їхнє взаємоперетворення. Кодування інформації, способи кодування інформації. Властивості інформації. Інформаційні процеси: пошук, збір, зберігання, обробка, передача й захист інформації. Поняття про сучасні засоби зберігання й обробки інформації.

Історія розвитку комп'ютерної техніки. Характеристика поколінь ЕОМ. Інформаційна система і її призначення. Основні галузі використання комп'ютера.

Поняття файлу. Ім'я й розширення файлу. Каталоги (папки), підкаталоги. Шлях до файлу. Стандартні імена зовнішніх пристроїв пам'яті. Форматування диска. Діагностика диска. Дефрагментація диска. Відновлення інформації на диску. Правила записи й зчитування інформації з диска.

Поняття про комп'ютерні віруси. Класифікація вірусів і способи зараження вірусами. Антивірусні програми, їхня класифікація й принципи роботи. Захист інформації.

Принципи стиску інформації. Архівація файлів. Робота із програмами архіваторами. Створення архіву. Додавання до архіву. Витяг з архіву.

Основні етапи рішень прикладних завдань із використанням ЕОМ. Поняття інформаційної моделі. Опис моделі: визначення вхідних даних і результатів, співвідношення, які визначають співвідношення між вхідними й вихідними даними.

Аналітика як інтегральний вид інтелектуальної діяльності. Задачі аналітики в суспільстві.

Інформаційні потреби суспільства.

Основні поняття: інформація, інформаційні процеси, властивості інформації, носії інформації, кодування інформації, захист інформації, інформаційні моделі

Складові пристрої персонального комп'ютера Комп'ютер і людина

Принцип «відкритої архітектури» ПК. Різновиди комп'ютерних систем. Головні блоки ПЕОМ (системний блок, клавіатура, монітор). Системний блок. Мікропроцесор.

Принципова відмінність між комп'ютером і людиною у запам'ятовуванні інформації.

Загальні поняття про організацію пам'яті ПК. Зовнішня і внутрішня пам'ять ПК. Оперативна пам'ять. Адаптери, контролери, шина, блок живлення. Зовнішні пристрої введення/виведення (периферія). Монітор. Клавіатура, типи клавіатур. Призначення окремих клавіш. Додаткові периферійні пристрої (миша, принтер, сканер, плотер, стример, SoundBlaster, мережеве обладнання тощо). Накопичувачі та пристрої збереження даних. Магнітні, оптичні, стрічкові накопичувачі. Різновиди дисководів та типи дисків. Flash-накопичувачі. Поняття інтерфейсу.

Персональний комп'ютер. Характеристики та можливості персональних комп'ютерів. Комп'ютерні мережі. Типи та властивості комп'ютерних мереж.

Основні поняття: персональна електронна обчислювальна машина, персональний комп'ютер, системний блок, зовнішня і внутрішня пам'ять персонального комп'ютера, оперативна пам'ять персонального комп'ютера, адаптери, контролери, шина, блок живлення, накопичувачі та пристрої збереження даних.

Глобальна мережа Інтернет і її можливості

Мережі і їхня класифікація. Локальні мережі. Глобальна мережа Інтернет і її можливості. Сервер і робоча станція. Апаратні й програмні засоби для організації мереж. Історія виникнення Інтернет і її ресурси. Ідентифікація комп'ютерів у мережі Інтернет. Адресація в Інтернет. Протоколи передачі інформації. Способи об'єднання комп'ютерів у мережі Інтернет.

Служби Інтернет: WWW, FTP, електронна пошта, телеконференції, ЧАТ. Програмні засоби для забезпечення роботи в мережі Інтернет. Принципи функціонування електронної пошти, електронна адреса, створення, одержання й відправлення повідомлень, адресна книга.

Служба WWW. Організація інформації, принципи навігації, адреси Web-сторінок, пошукові сервери, пошук інформації в Інтернет. Програми браузерів. Правила роботи й налаштування програм, кодування сторінок. Проблеми захисту інформації в Інтернет.

Мова гіпертекстової розмітки – HTML. Основні теги мови, структура програми. Елементи форматування тексту, створення ліній. Гіпертекстові посилання. Використання списків. Використання графіки, кольорів і тексту. Карти посилань. Таблиці. Фрейми. Аркуші стилів.

Основні поняття: комп'ютерна мережа, Інтернет, служби Інтернет, електронна пошта, електронна адреса, HTML, гіпертекстові посилання.

Стандартні додатки ОС Windows

Огляд стандартних додатків (мультимедійні програми, службові програми, спеціальні засоби, стандартні програми). Мультимедійні програми (регулятор гучності, звукозапис, лазерний програвач). Службові програми (архівация даних, стиск даних, буфер обміну, індикатор ресурсів, системний монітор). Програми обслуговування (перевірка диска, очищення диска, дефрагментація).

Стандартні додатки (блокнот, WordPad, Paint, калькулятор).

Основні поняття: мультимедійні програми, службові програми, спеціальні засоби, стандартні програми, архівация даних, стиск даних, буфер обміну, індикатор ресурсів, системний монітор, перевірка диска, очищення диска, дефрагментація.

4.2. ТЕОРІЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Природа управлінських рішень

Зміст поняття «управлінське рішення». Мета управлінського рішення. Основні критерії, що характеризують управлінське рішення

Основні параметри управлінського рішення. Умови, що забезпечують високу якість та ефективність управлінського рішення.

Основні фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень: особистісна оцінка керівника, середовище прийняття управлінського

рішення, інформаційні обмеження, поведінкові обмеження, взаємозалежність рішень.

Види управлінських рішень та підходи до них. Принципи класифікації управлінських рішень. Характеристика основних видів управлінських рішень.

Вимоги, що висуваються до управлінських рішень.

Роль людського фактору в прийнятті рішень.

Управлінське рішення як творчий процес.

Психологічні аспекти прийняття рішень.

Управлінське рішення в процесі управлінського циклу.

Основні поняття: управлінське рішення, природа управлінського рішення, фактори впливу на управлінське рішення, людський фактор управлінського рішення, мета управлінського рішення, управлінський цикл.

Процес прийняття управлінських рішень

Зміст поняття «процес прийняття управлінських рішень».

Об'єкт і суб'єкт процесу прийняття управлінського рішення: управлінське рішення як об'єкт процесу прийняття управлінського рішення, менеджер як суб'єкт процесу прийняття управлінського рішення.

Відмінні риси процесу прийняття управлінських рішень та їх характеристика: свідома і цілеспрямована діяльність, здійснювана людиною; поведінка, заснована на фактах і ціннісних орієнтирах; процес взаємодії членів організації; вибір альтернатив у рамках організаційного середовища; частина загального процесу управління; обов'язкова частина щоденної роботи менеджера; важливість для виконання всіх інших функцій управління.

Етапність процесу прийняття управлінських рішень. Залежність виділення окремих етапів процесу прийняття управлінського рішення, їх змісту від характеру проблеми, що вирішується. Різноманітність етапів і функціональних фаз процесу прийняття управлінських рішень.

Характеристика основних етапів процесу прийняття управлінських рішень: всебічний, багатосторонній та різноаспектний аналіз ситуації, що склалася; характеристика проблеми, яку слід вирішити; визначення кінцевої мети; виявлення і системний аналіз потенційних можливостей вирішення проблеми; вибір найоптимальніших альтернатив; розроблення програми практичної реалізації управлінського рішення; контроль за виконанням управлінського рішення; аналіз ефективності прийнятого рішення.

Роль керівника в процесі прийняття управлінського рішення щодо керування процесами вироблення рішення, висунення задач для рішення, участь у конкретизації і виборі критеріїв оцінки. Роль керівника в ухваленні рішення та організації його виконання.

Ефективність процесу прийняття управлінських рішень.

Основні поняття: процес прийняття управлінського рішення, суб'єкт та об'єкт процесу прийняття управлінського рішення, етапність

управлінських рішень, особа, що приймає управлінське рішення, вибір альтернатив, ефективність управлінського рішення.

Організація прогнозування в прийнятті управлінських рішень

Вплив процесу прогнозування на ефективність управлінських рішень.

Характеристика прогнозування як технологічного процесу. Прийоми прогнозування. Класифікація прогнозів.

Організаційно-технологічні засади процесу прогнозування.

Основні принципи організації розробки прогнозів в процесі прийняття рішень: системність прогнозування; безперервність прогнозування; комплексність процесу прогнозування; наявність зворотного зв'язку; рентабельність прогнозування.

Організація прогнозування в процесі прийняття рішень. Розробка завдання на прогноз, етапи прогнозування, прогнозна ретроспекція, прогнозний діагноз, прогнозний експеримент, прогнозна альтернатива, верифікація прогнозу.

Інформація в прогнозуванні.

Організація експертної оцінки в процесі прогнозування.

Організації верифікації прогнозів.

Основні поняття: прогноз, прогнозування, процес прогнозування, системність прогнозування, безперервність прогнозування, комплексність прогнозування, рентабельність прогнозування, етапи прогнозування, прогнозний діагноз, прогнозний експеримент, прогнозна альтернатива, верифікація прогнозу.

Комунікації в процесі розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень

Поняття, роль і основна мета комунікацій в процесі прийняття рішень.

Види і форми комунікацій в процесі прийняття рішень.

Комунікаційний процес, його елементи та етапи в процесі прийняття рішень.

Комуникативна модель організації.

Комуникативна компетентність керівника.

Комунікаційні бар'єри в процесі прийняття рішень, їх види та методи подолання цих бар'єрів.

Інформаційні системи і технології в організації ефективних комунікацій. Системи підтримки прийняття управлінських рішень.

Електронний документообіг в процесі прийняття управлінських рішень.

Ділові комунікації в процесі прийняття рішень. Особливості ведення нарад і переговорів в процесі прийняття управлінських рішень.

Організація ефективних комунікацій в процесі прийняття рішень.

Фактори підвищення ефективності комунікацій для прийняття управлінських рішень.

Основні поняття: комунікація, комунікація в управлінні,

комунікаційний процес, комунікаційний бар'єр, ефективна управлінська комунікація.

Інформація в процесі розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень

Інформація як основа прийняття управлінського рішення. Якість інформації в процесі прийняття управлінського рішення. Властивості інформації в управлінні та процесі прийняття управлінського рішення.

Класифікація інформації в управлінні. Види інформації для прийняття управлінського рішення: статистична інформація, бізнес-інформація, наукова та науково-технічна інформація; інформація суб'єктів владних повноважень, правова інформація, галузева інформація, екологічна інформація.

Інформаційні ресурси в процесі прийняття управлінського рішення.

Інформаційні потреби та інформаційні запити в процесі прийняття управлінського рішення.

Інформаційне забезпечення прийняття рішень як технологічний процес. Функції і принципи інформаційного забезпечення прийняття управлінського рішення. Етапи інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень. Інформаційні документи: види, призначення особливості підготовки в процесі інформаційного забезпечення прийняття рішень.

Організаційні засади інформаційного забезпечення прийняття управлінського рішення. Служба інформації: функції, напрями діяльності, особливості організації роботи.

Основні поняття: інформаційне забезпечення прийняття управлінського рішення, статистична інформація, бізнес-інформація, наукова та науково-технічна інформація; інформація суб'єктів владних повноважень, правова інформація, галузева інформація, екологічна інформація, інформаційні ресурси.

4.3. ТЕОРІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

Природа організації

Сутність поняття «організація». Закони організації. Закони функціонування (статичні) організації: закон композиції, закон пропорційності, закон найменших. Закони розвитку (динаміки) організації: закон онтогенезу (перетворення), закон синергії, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу і синтезу, закон самозбереження.

Організованість як явище. Організація як явище, як процес, як соціальна спільність. Організація як екосистема. Риси і властивості організації: мета; ієрархія; кооперація; координація; комплексність; формалізація; централізація і децентралізація; організаційна поведінка. Характеристики організації.

Основні поняття: організація, закони розвитку організації, закон інформованості-упорядкованості, закон єдності аналізу і синтезу, закон

самозбереження, закон синергії, закон інформованості-упорядкованості; закон єдності аналізу і синтезу, закон самозбереження.

Організація як система

Класифікація систем. Загальна класифікація: абстрактні системи, конкретні системи; відкриті системи; закриті системи; динамічні системи; адаптивні системи; ієрархічні системи, їх характеристика. Класифікація за ознаками: за походженням; за описом змінних; за способом управління; за типом операторів.

Взаємозв'язок організації та управління в соціальних системах. Поняття системи управління організацією. Система управління як організаційна система. Завдання і функції управління. Організаційний зміст і організаційна форма управління. Структури і процеси управління як статична і динамічна організація. Логіка формування організаційних структур. Організованість і стійкість систем.

Аспекти організаційного порядку. Типологія організація. Класифікація організацій за ознаками: класифікація за принципами управління; класифікація за функціональними ознаками; класифікація за ознакою реалізації суспільних функцій; класифікація за ознакою визначення цілі (цілісно-орієнтовані організації; організації, які формують власні цілі; ціле скеровані організації; ціле орієнтовані організації; ціле придатні організації; паразитичні організації).

Основні поняття: абстрактна система, конкретна система; відкрита система; закрита система, динамічна система; адаптивна система ієрархічна система, організація як система.

Організація як соціум

Соціальна організація і соціальна спільність. Людина як елемент соціальної системи. Активність і опірність соціальної організації. Загальні риси соціальної організації.

Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації.

Механізм регулювання (регулятори) у соціальних системах: цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління). Організаційний порядок.

Основні поняття: соціальна організація, формальна організація, неформальна організація, цільова управлінська дія, саморегуляція (самоуправління) в організації, організаційний порядок.

Організація як процес

Організаційна діяльність. Альтернативні парадигми організаційного процесу. Система управління – кібернетичний підхід.

Принципи управління: принцип розімкненого управління; принцип розімкненого управління з компенсацією обурень; принцип замкненого управління; принцип однократного управління.

Оптимізація управління. Адаптивні й такі, що настраюються, системи.

Методи управління: детермінований метод управління; детермінований метод управління; програмно-цільовий метод управління; ціннісно-орієнтований метод управління.

Основні поняття: організаційна діяльність, процесний підхід, організаційний процес, принцип управління, оптимізація управління.

Внутрішнє і зовнішнє середовище організації

Внутрішнє середовище організації. Зміни в середині організації (внутрішні фактори): цілі, завдання, структура, технологія, люди. Культура та імідж організації як внутрішні фактори. Методи дослідження внутрішнього середовища організації: аналітичні методи; експертні методи; лінійне програмування; динамічне програмування; діагностування (експрес-діагностика, ґрунтова діагностика); внутрішній моніторинг (моментні спостереження, постійні спостереження).

Зовнішнє середовище організації. Мікрооточення (фактори зовнішнього середовища безпосереднього впливу); партнери; конкуренти; органи влади; навколишнє населення; природні умови. Макрооточення (фактори зовнішнього середовища опосередкованого впливу): міжнародні події та оточення; стан економіки; соціокультурні фактори; політичні обставини; розвиток науки й технологій; право; соціально-суспільні фактори. Методи дослідження зовнішнього середовища організації, зовнішній моніторинг): зовнішнє спостереження; цільове спостереження; неформальний пошук; формальний пошук.

Взаємозв'язок факторів зовнішнього і внутрішнього середовища організації.

Основні поняття: внутрішнє середовище організації, елементи внутрішнього середовища організації, зовнішнє середовище організації, елементи зовнішнього середовища організації, мікрооточення організації, макрооточення організації.

Побудова структури організації (підприємства, установи)

Організаційна структура підприємства як система відділів, служб і підрозділів в апараті управління. Системна організація відділів, служб і підрозділів. Характер підпорядкованості та підзвітності відділів, служб і підрозділів один одному і вищому органу управління. Координаційні і інформаційні зв'язки, порядок розподілу функцій управління по різних рівнях і підрозділам управлінської ієрархії.

Управлінські процеси і функції в межах організаційної структури. Організаційна структура підприємства (економічна структура): організаційна структура управління (суб'єкт управління) та господарська структура (об'єкт управління).

Схеми організаційної структури та їх завдання: визначення ролей і обов'язків всього персоналу в межах організації; встановлення ієрархічної структури повноважень, влади і процесу прийняття рішень; формування комунікаційних каналів і потоків інформації, включаючи правила

підпорядкування і методи регулювання, що відносяться до методик звітності; формування механізму контролю з визначенням ступеню централізації та масштабу контролю; визначення функцій і управлінських завдань.

Організаційна структура як базис оптимізації функціонування підприємства та використання його виробничо-технологічного потенціалу.

Основні поняття: організаційна структура, система організації, підпорядкованість в організації, управлінська ієрархія, комунікаційні канали в організації, організаційна централізація і децентралізація.

- 5. Для пільгових категорій осіб, яким надано право складати вступні випробування (особи, що потребують особливих умов складання випробувань) в НПУ імені М. П. Драгоманова за рішенням Приймальної комісії створюються особливі умови для проходження вступних випробувань.**

6. СТРУКТУРА БІЛЕТУ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

Факультет соціально-економічної освіти та управління

Ступень/ ОКР: магістр

Галузь знань: 12 Інформаційні технології

Спеціальність: 124 Системний аналіз.

*Вступне фахове
випробування*

На базі ступеня/ОКР: бакалавр, спеціаліст, магістр

Варіант 1

Наука, що вивчає інформацію:

- а) інформатика ;
- б) фізика;
- в) комп'ютеризація;
- г) математика.

Для введення символної інформації і управління роботою ПК призначена:

- а) мишка;
- б) клавіатура;
- в) системна шина.

Упорядкована послідовність команд:

- а) папка;
- б) файл;
- в) програма.

***Затверджено на засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М. П. Драгоманова***

Протокол № __ від «__» березня 2018 р.

Голова фахової комісії _____ / _____ /
Підпис Прізвище, ім'я, по-батькові

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієнко В.М. Інформаційні ресурси сучасного суспільства: навч. посіб. / В. М. Андрієнко, О. П. Моїсеєнко ; Донец. нац. ун-т, Екон.-прав. ф-т, Каф. інформ. систем упр. – Донецьк : ДонНУ, 2013. – 144 с.
2. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1. Теоретико-методологічні засади / В. Д. Бакуменко; Акад. муніцип. упр. – К., 2010. – 276 с.
3. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 2. Науково-прикладні аспекти / В. Д. Бакуменко; Акад. муніцип. упр. – К., 2010. – 296 с.
4. Барановська М.М. Основи інформаційних технологій в управлінні : навч.посіб. / М.М.Барановська. – К. :Ореол-сервіс,2016. – 433 с.
5. Батюк А.Є. Інформаційні системи в менеджменті : навчальний посібник / А.Є.Батюк. – Львів: НУ “Львівська політехніка”, 2014. – 211 с.
6. Воробьев С. А. Теория принятия решений : Классические подходы : учеб. пособие для студентов спец. 7.080405 / Воробьев С.А., Марьин С.А., Пономаренко О.С. ; Ин-т содержания и методов обучения, Харьк. гос. техн. ун-т радиоэлектроники. – Х., 2000. – 194 с.
7. Воронкова А. Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект / А. Е. Воронкова, Н. Г. Калюжна, В. І. Отенко; М-во освіти і науки України, Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Х. : ІНЖЕК, 2008. – 511 с.
8. Дерлоу Дес. Ключові управлінські рішення : Технологія прийняття рішень : посібник / Дес Дерлоу; пер. з англ. Р.А. Семків, Р.Л. Ткачук. – К. : Всеуито : Наук. думка, 2001. – 242 с.
9. Дегтяр А. О. Державно-управлінські рішення: інформаційно-аналітичне та організаційне забезпечення / А.О.Дегтяр; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харьк. регіон. ін-т. – Х. : Магістр, 2004. – 223 с.
10. Заміховська О.Л. Інформаційні системи та технології в економіці : навч. посіб. для студентів ВНЗ, що навчаються за напрямками підгот. "Економіка підприємства" та "Менеджмент" / О. Л. Заміховська ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2014. – 372 с.
11. Коваленко И. И. Методы принятия решений : учеб. пособие / И. И. Коваленко, Т. А. Фарионова, С. Б. Приходько; М-во образования и науки Украины, Нац. ун-т кораблестроения им. Макарова. – Николаев : НУК, 2009. – 178 с.
12. Кушнір З.П. Теорія організації : навчальний посібник / В. П. Кушнір, М.О. Смолянський. – К. : Знання, 2015. – 644с.
13. Линьов К. О. Технології прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / К. О. Линьов ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, Ін-т лідерства та соц. наук. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. – 138 с.

14. Ломачинська І. М. Документно-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посібник / І. М. Ломачинська; за ред. проф. Т. Г. Горбаченко. – К. : Університет «Україна», 2008. – 300 с.
15. Методи прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т»; уклад. Шепетюк Б.Д., Баляснікова О.А. – Чернівці, 2006. – 123 с.
16. Монастирський Г. Л. Теорія організації : навч. посіб. / Г. Л. Монастирський. – К. : Знання, 2008. – 319 с.
17. Никифорок Б. В. Системний підхід до прийняття управлінських рішень. – Львів : Укр. акад. друкарства, 2007. – 229 с.
18. Новак В.О. Організаційна поведінка : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Новак, Т. Л. Мостенська, О. В. Ільєнко ; Нац. авіац. ун-т, Нац. ун-т харч. технологій. – К. : Кондор, 2013. – 493 с.
19. Овсюченко Ю. В. Оцінка діяльності підприємств та прийняття управлінських рішень / Ю. В. Овсюченко; М-во освіти і науки України, Харк. нац. ун-т радіоелектроніки. – Х. : ХНУРЕ, 2010. – 197 с.
20. Овсюченко Ю. В. Оцінка діяльності підприємств та прийняття управлінських рішень / Ю. В. Овсюченко; М-во освіти і науки України, Харк. нац. ун-т радіоелектроніки. – Х. : ХНУРЕ, 2010. – 197 с.
21. Павлов О. І. Основи консолідованої бізнес-інформації : навч. посіб. / О. І. Павлов; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Одес. регіон. ін-т держ. упр., Каф. регіон. політики та публ. адміністрування. – О. : Астропринт, 2011. – 234 с.
22. Салига С. Я. Інформаційне забезпечення управлінських рішень на підприємствах / С. Я. Салига, В. В. Фатюха; Гуманіт. ун-т «Запоріж. ін-т держ. та муніцип. упр.». – Запоріжжя, 2007. – 150 с.
23. Системы и методы принятия решений : учеб. пособие / Е. М. Угрюмова и др.; М-во образования и науки Украины, Нац. аэрокосм. ун-т им. Н. Е. Жуковского "Харьк. авиац. ин-т". – Х. : ХАИ, 2010. – 91 с.
24. Теорія і практика прийняття управлінських рішень : навч. посіб. / А. С. Крупник, К. О. Линьов, Є. М. Нужний, О. М. Рудик. – К. : Простір, 2007. – 154 с.
25. Туленков М. В. Теорія і практика організаційної взаємодії : підручник / М. В. Туленков ; Ін-т підготов. кадрів Держ. служби зайнятості України. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 456 с.